

Başbakanla öğle yemeği

Mehmet Akşit

Bir kaç kişi toplanmış sohbet ediyoruz. Konumuz, herhangi bir davranışın doğru veya yanlış olduğuna nasıl karar verebiliriz? Kimimiz sorunun yanıtını dinde, kimimiz evrensel ahlak kurallarında, kimimiz de hümanizmde buluyor. “Herkesin kabul edebileceği ortak bir kural var mı acaba?” diye ortaya bir soru atılıyor. Kısa bir tartışmadan sonra hepimiz aynı görüşte birleşiyoruz: “Sana yapılmasını istemediğin bir şeyi sen de başkasına yapma”.

Bu kadar zor bir sorunun bu kadar basit bir yanıtı olabileceği beni oldukça etkilemiş ki, eve gelince divanın üzerine uzanıp sürekli kafamda aynı cümleyi tekrar ettim. Sonra birden telefonun ziliyle yerimde sıçradım. “Alo buyurun?” Karşımda bir bayan: “Ben başbakanın sekreteriyim”. “Kimim dediniz?” “Hollanda Başbakanı’nın sekreteriyim. Başbakan sizin Twente Üniversitesi, Bilgisayar Bilimleri Bölümü’ne profesör olarak atandığınızı duymuş, tanışmak istiyor”.

Odadan içeri girdiğim zaman başbakan beni gayet samimi bir şekilde ayakta karşıladı. Bakıyorum odada gözümü bir yerden ısıran ancak kim olduğunu tam çıkaramadığım bir kişi daha var. Başbakan, “Belçika Başbakanı” diyerek odadaki şahsı benimle tanıştırdı. “Meslektaşım bugün beni ziyaret etmek için gelmişti. Mahzuru yoksa kendisi öğle yemeğimize katılacak”. Ben de “tabii memnuniyetle” dedim.

Karşılıklı bir kaç nazik sözden sonra Hollanda Başbakanı bana, “üniversitede ders veriyorsunuzdur herhalde?” diye sordu. “Elbette, hem ders veriyoruz hem de bilimsel araştırmalar yapıyoruz” dedim. Çalışmalarım ile ilgili kendisine bir takım bilgiler verdim. Bu arada garsonlar odada bulunan büyükçe bir masayı öğle yemeğine hazırlıyorlardı. Beyaz bir örtü, şık tabaklar, gümüş çatal bıçak, kristal bardaklar, ortada

bir vazo ve çiçekler. Sofra hazırlanınca üçümüz masaya geçip oturduk.

“Sayın başbakan, size bir soru sorabilir miyim?”, diyerek Hollanda Başbakanı’na doğru döndüm. “Herhangi bir konuda karar vereceğiniz zaman kararınızın doğru olup olmadığını nasıl kontrol ediyorsunuz?” İki başbakan birbirlerine şaşkın şaşkın baktılar. Sessizliği Belçika Başbakanı bozdu: “Peki siz nasıl kontrol ediyorsunuz?” Ben: “-sen olsaydım, doğruyu bulsaydım- oyununu oynayarak. İsterseniz size oyunun kurallarını öğreteyim”.

“Önce Hollanda’ya Hollanda demeyeceksiniz!” “Ne diyeceğiz peki?” “Hollanda yerine karşınızda bulunan kişinin ülkesinin adını kullanacaksınız. Örneğin, ben sizin karşınızda oturmuyorum muyum? Siz bundan sonra Hollanda’ya Türkiye diyeceksiniz. Sonra, alacağınız karar çerçevesinde Hollanda’yı Türkiye imiş gibi tenkit edeceksiniz”. Gülerek birbirlerine baktılar: “O kolay, tenkit etmek bizim işimiz”.

Hollanda Başbakanı düşünerek, “Hımm, biz Hollanda’daki azınlıklara, topluma entegre olmaları için, kendi dillerinizi değil Hollandacayı öğrenin demiyor muyuz? Üstelik son günlerde oldukça ağır bir baskı uyguluyoruz. Sizin oyununuza göre Hollanda’ya Türkiye diyeceğiz. O zaman Türkiye azınlıklara baskı yapıyor olacak. Valla Türkiye’yi katiyen Avrupa Birliği’ne almayız. Ne olursa olsun azınlıklar kendi dillerinde eğitim almalılar. Türkiye azınlıklar için okullar açmalı, ilkokul, lise, üniversite, ne ise! Yoksa Türkiye Avrupa Birliği’ni unutsun”.

Bu arada ben Belçika Başbakanı’na dönerek, “Son zamanlarda Belçika’da oldukça başarılı olan Arap Avrupa Birliği partisine ne diyorsunuz?” diye sordum. Belçika Başbakanı: “Endişe ile izliyoruz. Daha suç

işlemeye başlamadılar ama en ufak bir kusurlarında partilerini kapatabiliriz. Ben kendimi tutamayarak: “Ama siz diğer ülkelerde silahlı eylem yapan gruplara bile bizim ülkenizde suç işlemeyi diyerek kapınızı açıyorsunuz”. Şimdi, bu Arap Avrupa Birliği partisi terör yapsaydı ve bir Arap ülkesi onlara yardım etseydi ne derdiniz?”

Beni duymamış gibi Belçika Başbakanı sözüne devam etti: “Evet, sizin oyununuza göre Belçika’ya Türkiye diyeceğiz değil mi? Türkiye de hükümet azınlık partisini kapatmak mı istiyor? Olamaz, kesin kararımızı koyarız. Kapatmak istedikleri partiye her türlü yardımcı yaparız. Böyle bir ülke Avrupa Birliği’ne giremez”.

Yemekleri yedik, sıra meyvelere geldi. Ben Hollanda Başbakanı’na: “son zamanlarda İslam’a ve göçmenlere karşı yoğun bir karalama kampanyası var. Sanki her problemden göçmenler sorumlu. Sizin koalisyon ortağınız olan partinin bir milletvekili Hollanda’daki Müslümanları inciten bir çok sözler söyledi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?” diye sorunca, başbakan kendinden emin bir şekilde: “Ben aynı sözleri söylemezdim, ancak bizim ülkede ne mutlu ki konuşma özgürlüğü var”. “Evet şimdi oyununuza devam edelim. Türkiye’de sık sık Türkiye’nin sorunlarının Hıristiyan azınlıklar tarafından yaratıldığı söylenseydi, İsa peygambere hakaret edilseydi ve düşünce özgürlüğü var diye buna göz yumulsaydı biz ne yapardık? Olmaz öyle bir şey, tabii kabul etmezdik. Türkiye’nin Hıristiyan azınlığa saygı göstermesini isterdik. Hele hele politikacılar duygu ve din sömürüsü yapmamalıdır. Zaten din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması gerekir”.

Bu arada yemekler bitmiş garsonlar masayı topluyorlar. Tekrar koltuklara geçip oturduk. İki başbakan da bana aynı anda: “senin oyun pek kolaymış” dediler. Ben de bunun üzerine: “Yok daha oyunun zor tarafı gelmedi. Şimdi tekrar Türkiye’yi kendi ülkenizle değiştireceksiniz ve almış olduğunuz kararları kendi ülkenizde aynen

uygulayacaksınız” dedim. Hollanda Başbakanı biraz şaşırılmış bir şekilde: “Yani, azınlıklara, örneğin Hollanda’daki en büyük azınlık gurup olan Türklere Türkçe eğitim veren okullar mı açacağız?” “Evet, ilkokul, lise ve üniversite”. Bu arada Belçika Başbakanı sesini yükselterek: “Ne yani, bu Arap Avrupa Birliği’ne biz, terör yapsalar bile karşımıza alıp normal bir parti gibi mi davranacağız?” Ben: “maalesef, üzgünüm”. Sözü ele alan Hollanda Başbakanı: “Yani, Müslümanlığa hakaret etmeyi mi yasaklayacağız?”

İki başbakan bir ağızdan: “Biz bu kararları uygulayamayız. Partiler ve seçmenler bize izin vermezler”. Ben: “Üzgünüm, biraz önce aldığınız kararları uygulamak zorundasınız”. Hollanda Başbakanı üzgün bir şekilde: “Evet ne yapalım” diyerek telefonu eline aldı ve sekreterine: ”Şu mektubu derhal bakanlar kuruluna iletiniz. Hollanda Avrupa Birliği’ne haksız bir şekilde katılmıştır. Durumunu düzeltene kadar Hollanda’nın üyeliği askıya alınmalıdır”. Ben: “Aman başbakanım ne yapıyorsunuz, olur mu öyle şey!” diyerek telaşla başbakanın eline yapıştım. Ancak başbakan kararlıydı: “Doğruyu yanlış birbirinden ayırmak gerek”. Ben yalvarır bir şekilde: “sakın, aman efendim, lütfen, sözünüzü geri alınız, biz göçmenler hiç Hollanda’nın kötülüğünü ister miyiz? Hollanda Avrupa Birliği’nde kalmalı, ne olur”.

“Baba haydi kalk artık, yemekler soğuyacak”. Ben soluk soluğa: “Aman, Hollanda’yı Avrupa Birliği’nden çıkaracaklar”. “Baba Hollanda’ya hiç bir şeycikler olmaz. Olsa olsa sana olur. Hem çok terlemişsin, hasta olacaksın. Üstelik aç kalacaksın”. Oh çok şükür, rüya imiş diye derin bir nefes aldım. Sonra Hollanda Avrupa Birliği’nden çıkarılmadı diye pek bir sevindim.

Prof. Dr. Ir. Mehmet Akşit

Brüksel – Enschede arası trende, 5 haziran 2003

© 2003-2005 Mehmet Akşit. Bu yazılar ancak ticari olmamak koşulu ile kullanılabilir.